

CORRIGE

Ces éléments de correction n'ont qu'une valeur indicative. Ils ne peuvent en aucun cas engager la responsabilité des autorités académiques, chaque jury est souverain.

BACCALAURÉAT GÉNÉRAL

CORRIGÉ
SESSION 2005

TURC

SÉRIE S – LV2

L'usage des calculatrices et des dictionnaires n'est pas autorisé.

Durée de l'épreuve : 2 heures - Coefficient : 2

I. Compréhension.

1. Bu metinde bahsedilen tahıl çeşitlerini sayınız. 0,5 point
Buğday, arpa, çavdar.
2. Osmanlı İmparatorluğu, ekmeği nasıl sağlıyordu ve fiyatı nasıl denetim altında tutuyordu ?
Her yıl, başkente buğday gönderecek eyaletler belirlenir ve bu eyaletlerden çıkan buğday, yerel ihtiyaçlar ayrıldıktan sonra zorunlu olarak İstanbul'a gönderilirdi. Buğdayı başka kente ya da ülkeye satmak yasaktı. İç pazarda ise keyfi fiyat artışlarını önlemek için sabit gramaja sabit fiyat saptanırdı. Devlet planlıyor, fiyat saptıyor, denetliyor. 1 point
3. Tedbirlere rağmen dolandırıcılık ve hile yapmak mümkün müydü ? 1 point
Devlet taşıma işini toptancı tüccarlara bırakıyordu. Böyle olunca da tüm denetim ve yasaklara rağmen kaçakçılığın ve fiyat artışlarının, aynen etlerde olduğu gibi önü alınamıyordu. Fiyatı artırmaktansa gramajı düşürme taktiği, o gün bu gün devam etmekte.
4. Bu metne dayanarak mantının öyküsünü bütün ayrıntılarıyla anlatınız. 1,5 points
Çin kökenli bir yemek olan mantı, Orta Asya'da 13. yüzyıldan beri bilinmektedir. Büyük bir olasılıkla, oradan göç eden Türklerle birlikte Anadolu'ya gelmiş yemeklerden biridir. Günümüzde tüm Orta Asya dillerinde ve Türkçe'de kullanılan mantı/mantu Çince bir sözcük. Mantı, 15. yüzyılda Osmanlı mutfağının baş yemeklerindendi. Çok sevilen bir yemek olan mantı, Has Mutfakta neredeyse her gün soğanlı ve sarımsaklı hazırlanır; Fatih Sultan Mehmed'in sofrasında yer alırdı. Mantı günümüzde genellikle et suyu ya da sade suda pişiriliyor, oysa Orta Asya'da ve 15.yüzyılda Saray mutfağında -bütün Özbeklerin ve Çinlilerin hâlâ yaptığı gibi- buharda pişirilirdi.
5. Tutmaç nedir ? 0,5 point
Mantının bir çeşidi.
6. Börek çok eskilere mi dayanıyor ? Tarihte ilk rastlanan şekli neydi ? 1 point
İlk 'etli börek' tarifı 1502 tarihli Bursa Kanunnamesi'nden çıktı. Anlaşılan 1502 yılında, hatta daha önce, Bursa ve İstanbul börekçilerde satılan etli börek, yağlı hamurdan yapılan, ayaküstü yenilebilen, doyurucu ve ucuz bir 'bohça' böreğiydi.
7. Dillere destan deyimini açıklayınız. 0,5 point
Herkesçe tanınmak, konuşma konusu olmak.
8. Aşağıdaki paragrafı Fransızca'ya çeviriniz : 4 points
Merkezî yönetim, halkın temel gıda maddesi olan ekmeğin her zaman bol ve ucuz olması için, buğday ticaretini denetim altında tutmaya çalışırdı. Her yıl, başkente buğday gönderecek eyaletler belirlenir ve bu eyaletlerden çıkan buğday, yerel ihtiyaçlar ayrıldıktan sonra zorunlu olarak İstanbul'a gönderilirdi. Buğdayı başka kente ya da ülkeye satmak yasaktı. İç pazarda ise keyfi fiyat artışlarını önlemek için sabit gramaja sabit fiyat saptanırdı.
L'administration centrale s'efforçait de garder contrôle sur le commerce du blé, afin que le pain, denrée alimentaire de base pour le peuple, soit toujours en quantité et peu onéreux. Les provinces chargées d'envoyer le blé à la capitale étaient désignées chaque année, le blé venant de ces provinces était obligatoirement envoyé à Istanbul après qu'on en ait réservé une part pour les besoins locaux. Il était interdit de vendre le blé à d'autres villes et pays. Un prix fixe était déterminé pour un poids fixe sur le marché intérieur, afin d'empêcher les hausses de prix arbitraires.

II. Expression. Réponses libres.

1. Yörenize ait bir yemeğin yapılışını ayrıntılı bir şekilde anlatınız (10-12 satır). 5 points
2. Yemek türlerinin dolaşımı ve değişimi, mantı örneğinde olduğu gibi, eski zamanlardan beri süregelmiştir. Bu fikri birkaç örnekle geliştiriniz. (10-12 satır) 5 points